

[Aage Frandsen]

I stort set alle socialpolitiske sammenhænge arbejdes der ud fra princippet om, at de økonomisk dårligst stillede skal betale mindst eller modtage størst tilskud. Det gælder også, når det drejer sig om unges ophold på en efterskole. Men det gælder åbenbart ikke, når det drejer sig om at benytte observationsskole, hvor enlige forsørgere bidrager med betydelig mere end forsørgere, der har to indkomster. Faktisk kan en enlig forsørger blive trukket for børnefamilieydelse, børnetilskud, børnepenge samt i visse situationer også boligydelsen – i alt 2.000 kr. pr. måned

Svar (27/4 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Da de to spørgsmål hænger tæt sammen, følger hermed en samlet besvarelse.

Jeg har i en besvarelse af 16. april 1993 til Folketingets Socialudvalg på spørgsmål nr. 111 og 112 (alm. del – bilag 334 og 337) redegjort dels for baggrunden for reglerne og dels for mit eget syn på sagen. Det fremgår heraf, at retten til børnetilskud og forskudsvis udbetalte børnebidrag ifølge børnetilskudsloven er betinget af, at barnet ikke forsørges af offentlige midler. Efter børnefamilieydelsesloven er også retten til børnefamilieydelse betinget af, at barnet ikke er forsørget af offentlige midler.

Børnetilskudsvejledningen af 18. december 1986 omtaler *vejledende* i pkt. 5, under hvilke omstændigheder et barn normalt betragtes som forsørget af offentlige midler:

»... Et barn anses i øvrigt for forsørget af offentlige midler, når det offentlige yder et beløb, der dækker den *væsentligste del af udgifterne ved forsørgelsen*. Det gælder, uanset om det drejer sig om foranstaltninger inden for Socialministeriets område eller f.eks. om undervisningsforanstaltninger. Udgifterne til kost og logi anses i almindelighed for at udgøre den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse.

Et barn anses herefter for forsørget af offentlige midler, når det f.eks. opholder sig på observationsskole, hvor det offentlige afholder udgiften til kost og logi fra mandag til fredag. Under ferieperioder i hjemmet anses barnet fortsat for offentligt forsørget.«

Det fremgår videre, at under efterskole- eller ungdomsskoleophold bevares retten til ydelserne normalt, da forældrene (i modsætning til

observationsskoler) betaler for opholdet. Retten bevares dog kun, hvis forældrebetalingen udgør mere end et symbolsk beløb.

Socialministeriet har ved tidligere lejligheder udtalt, at baggrunden for, at børn på observationsskole som udgangspunkt kan anses for at være offentligt forsørgede, er, at børneydelserne ikke forudsættes at dække samtlige udgifter ved forsørgelsen. Hvis ydelserne var så store, at de fuldt ud dækkede udgifterne ved et barns forsørgelse, ville det ikke være rimeligt at lade dem bortfalde helt under opholdet. Dette er imidlertid ikke tilfældet, og i de normale tilfælde må den økonomiske lettelse, som børnenes fravær i 5 af ugens dage medfører for forældrene, antages mindst at svare til de bortfaldne ydelser.

Allerede i 1981 udtalte Folketingets ombudsmand til en konkret sag, at han ikke fandt tilstrækkeligt grundlag for at kritisere amtsankenævnet i Roskilde Amt for at have tiltrådt en kommunal afgørelse om at inddrage børneydelserne under et barns ophold på observationsskole. Ombudsmanden lagde hermed til grund, at familiedydelserne alene udgør et *tilskud* til udgifterne ved et barns forsørgelse, og at de bortfalder, når det offentlige (på anden måde) dækker den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse. Det fremgik af hans svar til klageren, at børnetilskudsordningen synes at bygge på den tankegang, at ydelsernes formål er en lempelse af forsørgerbyrden, og at de bortfalder, hvis der på anden måde sker en lempelse af forsørgerbyrden fra det offentlige side. Børnetilskuddet m.v. ydes dermed så at sige til den sidste del af udgifterne ved et barns forsørgelse.

Ankenævnet for Århus Amt gav i december 1992 Århus Kommune medhold i, at ydelserne kan inddrages under et barns ophold på Brundhøjskolen ved Glesborg, som er en amtskommunal observationsskole. Af begrundelsen for afgørelsen fremgår, at:

»... det offentlige under skoleopholdet yder et beløb, der må anses for at dække de væsentligste udgifter ved barnets forsørgelse. At forældrene evt. selv afholder lommepenge, beklædningsudgifter, udgifter i forbindelse med barnets besøg i hjemmet i weekender og ferier, ændrer ikke noget, idet der ved vurderingen af, om det offentlige afholder de væsentligste udgifter, ikke kun indgår udgifter efter bistands-